

nodig. Bima leverde over vijf jaar gemiddeld maar 480.000 lb per jaar, zodat sapanhout uit Siam niet gemist kan worden.

COCHIN CHINE

Betreffende Cochin Chine worden de verantwoording van Christoffel van Cappelle en de besluiten van 4 december 1759, 25 januari, 1 juli, 26 augustus 1760 en 13 februari 1761 als bijlagen meegezonden, [fol. 29] waaruit blijkt dat uit de hem opgelegde vergoeding van f 19.788 maar f 7381 uit zijn insolvente boedel is voldaan en de rest door de gevolmachtigden van de gerepatrieerde medecarga Jan van Oldenzeel.

JAPAN

Heren XVII vonden het zenden van meer dan twee schepen of grotere ladingen naar Japan weinig voordelig. Zij hoeven zich geen zorgen te maken, want dit jaar gingen er, evenals voorafgaande jaren, maar twee schepen heen en de lading was zelfs minder dan voorgeschreven, doordat de textiel te laat aankwam.

SUMATRA'S WESTKUST

De nog niet overgezonden brieven van Sumatra's Westkust van 2 mei en 22 juni 1758 worden nu meegestuurd. Over de Engelsen te Natal en Tapanuli werd op 25 april 1760 bericht dat deze posten, nadat de Engelsen er door de Fransen waren verdreven, weer uit de handen van de wettige regenten waren teruggekregen. Een boekhouder met een kleine bezetting heeft er reeds een partij goederen verkocht. [fol. 30] Het oude verdrag met de regent is vernieuwd, maar het opwerpen van een fortje, dan wel een omwalde schans, waar de regenten om gevraagd hadden, is verboden. In de generale beschrijving van december zal er meer over worden gezegd. Er is op 4 december 1759 niet alleen besloten de vrije vaart naar Sumatra's Westkust weer in te trekken, maar ook op 18 en 25 maart 1760 om de hele zouthandel weer tot een monopolie van de Compagnie te verklaren. Er wordt gehoopt dat de afzet hierdoor zal toenemen en dat er voor de textiel meer goud zal worden verkregen. Om verwarring door het opwaarderen van het goud, waarmee de winsten op textiel hoger lijken, te vermijden, is het bestuur te Padang opgedragen om niet meer, zoals op 15 september 1752 was bepaald, het goud op f 378,- het mark fijn in te boeken, maar als daarvoor tegen f 326,-. [fol. 31] De prijzen van de textiel moeten overeenkomstig vastgesteld worden. Het Ternataanse goud moet als vanouds op 10 rsd de reaal berekend worden, of omstreeks f 225,- het mark. Volgens geheim besluit van 25 januari 1757 was in de vergadering over de radicale beschrijving van het gouvernement het mark bruto op f 300,-, of ongeveer 11 rsd 28 stuivers, gesteld. Er is, uitsluitend om het risico van de zee bij het verzenden van geld te vermijden, toegestaan om zoveel zilver specie als voor de huishouding nodig is, op wissel met 4 % agio op Batavia te accepteren. Hoewel hier nog geen gebruik van gemaakt is, zal de aanbeveling van Heren XVII hierin matig te zijn worden opgevolgd. Dat er wordt gelet op de hoge lasten, blijkt uit het besluit van 27 april 1759, waarbij de uitgaven voor fortificatie en timmerwerk in 1756/57 van f 10.292 zijn goedgekeurd, maar f 5291, [fol. 32] dat over 1757/58 te hoog scheen opgevoerd, ter vergoeding zijn opgelegd. De inkomsten ter plaatse worden niet meer zelf opgehaald, maar aan de meestbiedende verpacht.

BENGALEN

Heren XVII wilden nog liever van de Engelse kooplieden gebruik maken om textiel te verwerven, dan er geheel van verstoken te blijven. De situatie in Bengalen is slechts verergerd. Voor alle artikelen moet er tegen de Engelsen opgebokst worden. Op de bestelling van 1200 kisten opium zijn er slechts 300 bemachtigd. Daarom moet men zich wel tot de concurrenten wenden om langs indirecte weg te bereiken wat langs directe weg onmogelijk bleek. [fol. 33] Omdat het beter is iets te verkrijgen dan met op zijn stuk te blijven staan niets, is)